[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

101: LAW RELATING TO LABOUR-MANAGEMENT RELATIONS

(PAPAR-I)

(2018 Pattern) (Paper No. 01)

वेळ : ०३ तास एकूण गुण : १००

Instructions to Candidates.

1. All Questions carry equal marks.
2. Answer any five Questions.

1) Define "strike "and "lock out". State the provisions relating to Strikes and Lock out under Industrial Disputes Act 1947. State whether strike is fundamental right.

2) Retrenchment means termination, by the employer, of service of workman for any reason whatsoever. But every termination of service is not included in definition of retrenchment. Elaborate this statement by specifying different provisions relating to retrenchment under Industrial Disputes Act 1947.

2) Define" Trade Union". Who may apply for registration of trade union? State the different provisions relating to registration of trade union under Trade Union Act 1926.

4) State the provisions relating to objects on which general funds of trade union may be spent. And dissolution of Trade Union under the Trade union Act 1926.

5) Define "Industrial Establishment: Discuss different provisions relating to Standing Orders under the Industrial Employment (standing orders) Act 1946.

6) Rights of recognized Trade Union under under Maharashtra Recognition of Trade Union and Prevention of Unfair Labour Practices Act 1971.

7) Define: Strike". Discuss provisions relating to Authorities to be constituted under Bombay Industrial relations Act 1946.

8) Write short notes (Any Two)

A. Scope of "industry"(defined in Industrial Disputes Act) as considered by Supreme Court of India in Bangalore Water Supply v A. Rajappa AlR 1978 Supreme Court 548

B. Industrial Court ,Investigating Officer and duties of Industrial Court and Investigating Officer under Maharashtra Recognition of Trade Unions and Prevention of Unfair Labour Practices Act 1971.

C. Cancellation of recognition and Suspension of rights under Maharashtra Recognition of Trade Union and Prevention of Unfair Labour Practices Act 1971.

D. "Industrial Matter" ,"Industrial Disputes" and "Industry" under Bombay Industrial relations Act1946.

[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

101: LAW RELATING TO LABOUR-MANAGEMENT RELATIONS

(PAPAR-I)

(2018 Pattern) (Paper No. 01)

(मराठी रूपांतर)

Time : 03 Hours *Max. Marks : 100*

उमेदवारांना सूचना

१. कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या

2. सर्व प्रश्नसमान गुण म्हणजे 20 गुणांचे असतात.

१.संप व टाळेबंद याची व्याख्या करा. औद्योगिक कलह अधिनिय १९४७ मधील संप व टाळेबंद यासंदर्भातील तरतुदी सांगा. संप मूलभूत अधिकार □ हे काय ?

२. सेवा कपात म्हणजे मालकाने कामगारांची कोणत्याही कारणास्तव केलेलीं सेवा कपात. परंतु प्रत्येक सेवा समाप्ती ही कामगार कपात या व्याख्येत येत नाही. हे विधान औद्योगिक कलह कायदा अधिनियम १९४७ मधील तरतुदींच्या □ धारे स्पष्ट करा.

३. कामगार संघटनेची व्याख्या करा.कामगार संघटना नोंदणी करिता कोण अर्ज करू शकतो.कामगार संघटना नोंदणी बद्दलच्या कामगार संघटना अधिनियम १९२६ मधील तरतुदी सांगा.

४. कामगार संघटना अधिनियम १९२६ मधील कामगार संघटना सामान्य निधी कोणत्या हेतूकरिता खर्च केला जाऊ शकतो व कामगार संघटना समाप्ती याबद्दलच्या तरतुदी सांगा.

५. औद्योगिक □ स्थापनेची व्याख्या करा. औद्योगिक □ स्थापना(स्थायी □ देश) अधिनियम मधील स्थायी □ देश बद्दलच्या तरतुदी सांगा.

६. महाराष्ट्र कामगार संघटना मान्यता व अनुचित कामगार प्रथा प्रतिबंध कायदा अधिनियम १९७१ अन्वये मान्यताप्राप्त कामगार संघटनेचे अधिकार सांगा.

७. मुंबई औद्योगिक संबंध अधिनियम १९४६ अन्वये संपाची व्याख्या करा. प्राधिकरण स्थापन करणे बद्दलच्या तरतुदी सांगा.

८.संक्षिप्त टिपा (कोणत्याही दोन)

अ. ए. ह राजप्पा विरुद्ध बेंगलोर वॉटर सप्लाय ए. □ य. □ र. १९७८ एस. सी. या प्रकरणांमध्ये उद्योगधंद्या या शब्दाचे केलेली व्याप्ती.

ब. महाराष्ट्र कामगार संघटना मान्यता व अनुचित व्यापारी प्रथा प्रतिबंध कायदा १९७१ अन्वये औद्योगिक न्यायालय,चौकशी अधिकारी व औद्योगिक न्यायालयाचे व चौकशी अधिकाऱ्याचे कर्तव्य.

क.महाराष्ट्र कामगार संघटना मान्यता व अनुचित व्यापारी प्रथाप्रतिबंध कायदा १९७१ अन्वये मान्यता रद्द व अधिकार तहकूब करणे.

ड. मुंबई औद्योगिक संबंध कायदा १९४६ अन्वये औद्योगिक बाब ,औद्योगिक कलह, □ णि उद्योग .

*****

[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

102: SOCIAL SECURITY LEGISLATION

(PAPAR-II)

(2018 Pattern) (Paper No. 01)

Time: 03 Hours *Max. Marks: 100*

Introductions to candidates:

1) *Answer any five questions.*
2) *All questions carry equal marks i.e. 20 each.*

1. Define term 'Employer'& discuss the modes of recovery of money due from Employer and Contractor under the Employees Provident Funds and Miscellaneous Provisions Act, 1952.

2. Explain the provisions related to Right to payment of Maternity benefits & other benefit under the Maternity Benefits Act, 1961

3. Explain the doctrine of added peril and doctrine of notional extension of employer's premises with reference to Employee's compensation Act 1923

4. Discuss how gratuity will be recovered and when employer is exempted from liabilities towards gratuity under, the Payment of Gratuity Act, 1972?

5. Examine Powers and Functions of the employees' State Insurance Corporation and Medical Benefit Councils under the Employees' State Insurance Act, 1948

6. State the salient features and applicability and non-applicability of the Workmen Compensation Act, 1923

7. Discuss Objects of the Minimum Wages Act, 1948. Explain the procedure Fixation and Revision of Minimum Wages under the Minimum Wages Act, 1948.

8. Write Short Note **(Any Two)**

  a) Powers of Inspector under the Payment of Gratuity Act, 1972

  b) Employees Provident Funds Appellate Tribunals

  c) Types of Disablement under the Employee's Compensation Act, 1923

****

[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

102: SOCIAL SECURITY LEGISLATION

(PAPAR-II)

(2018 Pattern) (Paper No. 01)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ०३ तास एकूण गुण : १००

सूचना :

i) कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या.

ii) सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 20 समान गुण आहेत .

1. 'नियोक्ता' या शब्दाची व्याख्या करा आणि कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी आणि विविध तरतुदी कायदा, 1952 अंतर्गत नियोक्ता आणि कंत्राटदारा कडून देय रक्कम वसूल करण्याच्या पद्धतींवर चर्चा करा.

2. मातृत्व लाभ अधिनियम, 1961 अंतर्गत मातृत्व लाभ आणि इतर लाभ देण्याच्या अधिकाराशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.
3. कर्मचारी नुकसान भरपाई कायदा 1923 च्या संदर्भात अतिरिक्त धोक्याची शिकवण आणि नियोक्त्याच्या जागेच्या कल्पनात्मक विस्तार स्पष्ट करा.
4. ग्रॅच्युइटी पेमेंट कायदा, 1972 अंतर्गत ग्रॅच्युइटी कशी वसूल केली जाईल आणि जेव्हा नियोक्त्याला ग्रॅच्युइटी च्या दायित्वातून सूट दिली जाते ?
5. कर्मचारी राज्यविमा अधिनियम, 1948 अंतर्गत कर्मचाऱ्यांचे राज्य विमा महामंडळ आणि वैद्यकीय लाभ परिषदांचे अधिकार आणि कार्ये सांगा.
6. कामगार भरपाई कायदा, 1923 ची ठळक वैशिष्ट्ये आणि लागू आणि गैर-लागूता सांगा.
7. किमान वेतन कायदा, 1948 च्या विषयांवर चर्चा करा. किमान वेतन कायदा, 1948 अंतर्गत किमान वेतन निश्चिती आणि पुनरावृत्ती प्रक्रिया स्पष्ट करा.

८. टीप लिहा (कोणत्याही दोन)

अ) पेमेंट ऑफ ग्रॅच्युइटी कायदा, 1972 अंतर्गत निरीक्षकाचे अधिकार

ब) कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी अपील न्यायाधिकरण

क) कर्मचारी भरपाई कायदा, 1923 अंतर्गत अपंगत्वाचे प्रकार

*****

[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

103: PRINCIPLES OF WAGE FIXATION AND THE LAW OF WAGES

(PAPAR-III)

(2018 Pattern) (Paper No. 01)

Time: 03 Hours *Max. Marks: 100*

Introductions to candidates:

1. Answer any five questions

2. All question carry equal marks i.e. 20 marks

1. State the relevant provisions relating to 'payment of remuneration at equal rates to men and women workers' from the Equal Remuneration Act, 1976.

2. Define the term "Employee" and state the provision relating to fixing hours for a normal working day and overtime under the Minimum Wages Act, 1948.

3. Define the term 'Employer' and explain the obligation of employer under the Minimum Wages Act, 1948.

4. Explain the salient features of the Payment of Wages Act, 1936.

5. Define 'Wage' and explain deduction in respect of fines for absence from duty under the Payment of Wages Act, 1936.

6. Explain allocable surplus and discuss the provision regarding 'set-on' and 'set-off' of allocable surplus under the Payment of Bonus Act, 1965.

7. Explain the application and non-application of Payment of Bonus Act, 1965.

8. Write a short note on:

    A) Same work or work of similar nature under the Equal Remuneration Act, 1976.
    B) Discuss Equal pay for Equal work.

[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

103: PRINCIPLES OF WAGE FIXATION AND THE LAW OF WAGES

(PAPAR-III)

(2018 Pattern) (Paper No. 01)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ०३ तास एकूण गुण : १००

सूचना :

१. कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या

*2. सर्व प्रश्नसमान गुण म्हणजे **20** गुणांचे असतात.*

1. समान मोबदला अधिनियम, 1976 मधील 'पुरुष आणि महिला कामगारांना समान दराने मोबदला देण्यासंदर्भातील संबंधित तरतुदी नमूद करा.
2. "कर्मचारी" या शब्दाची व्याख्या करा आणि किमान वेतन अधिनियम, 1948 अंतर्गत सामान्य कामाचे दिवस आणि ओव्हरटाईमसाठी तास निश्चित करण्याशी संबंधित तरतुदी सांगा.
3. 'नियोक्ता' या शब्दाची व्याख्या करा आणि किमान वेतन अधिनियम, 1948 अंतर्गत नियोक्त्याचे दायित्व स्पष्ट करा.
4. वेतन देयक कायदा, १९३६ ची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
5. वेतन देयक अधिनियम, 1936 अन्वये 'वेतन' परिभाषित करा आणि कर्तव्यात गैरहजर राहिल्यास दंडाच्या संदर्भात वजावट स्पष्ट करा.
6. ॲलोकेबल सरप्लस समजावून सांगा आणि बोनस पेमेंट ॲक्ट, 1965 अंतर्गत ॲलोकेबल सरप्लसच्या 'सेट-ऑन' आणि 'सेट-ऑफ' संदर्भातील तरतुदींवर चर्चा करा.
7. बोनस देयक अधिनियम, 1965 चा अर्ज आणि न लागू न करणे स्पष्ट करा.
8. यावर एक छोटी नोट लिहा:

   अ. समान मोबदला अधिनियम, १९७६ अन्वये समान स्वरूपाचे काम किंवा काम.

   ब. समान कामासाठी समान वेतनाची चर्चा करा.

[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

104: LEGISLATION AFFECTING CONDITION OF WORK

(PAPAR-IV) (2018-Patttern)

Time: 03 Hours *Max. Marks: 100*

Introductions to candidates:

1) ***Answer any five questions.***
2) ***All questions carry equal marks i.e. 20 each.***

1. Explain the salient features of the Motor Transport Workers Act' 1961

2. Explain the following with reference to the Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986:

(a) Prohibition of employment of children in certain occupations and process.

(b) Notice to Inspector.

3. Discuss "the role of Inspector under the Factories Act, 1948.

4. Define the term Commercial Establishment and discuss the provisions under the Bombay Shops and Establishment Act, 1948 regarding hours of work, opening and closing hours and spread over in shops and commercial establishments.

5. Define the term 'Mine' and discuss the provisions relating to Leave with wages under the Mines Act, L952

6. What is the procedure for obtaining a License under the Contract Labour (Regulation and Abolition) Act, 1970?

7. Examine the salient features of the Bonded Labour System (Abolition) Act, 1976

8. Write Short Note (Any Two)

   (a) Certifying Surgeons under the Factories Act, 1948.

   (b) Welfare Provisions under the Factories Act, 1948.

   (c) Child Labour Technical Advisory committee.

****

[Total No. of Question: 08] **SEAT No. -**

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj’s

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

Diploma in Labour Laws and Labour Welfare

104:Legislation Affecting Condition of Work

(2018 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ०३ तास एकूण गुण : १०० -कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या.

ii) सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 20 समान गुण आहेत.

1. मोटार वाहतूक कामगार काय□ा 1961 ची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

2. बालप्रतिबंध (प्रतिबंध आणि नियमन) काय□ा, 1986 च्या सं□र्भात खालील गोष्टी स्पष्ट करा:

(a) विशिष्ट व्यवसाय आणि प्रक्रियेत मुलांच्या कामावर बं□ी.

(b) निरीक्षकाला नोटीस.

3. फॅक्टरीज ॲक्ट, 1948 अंतर्गत इन्स्पेक्टरच्या भूमिकेची चर्चा करा.

4.व्यावसायिक आस्थापना या शब□ाची व्याख्या करा आणि बॉम्बे शॉप्स अँड एस्टॅब्लिशमेंट ॲक्ट, 1948 अंतर्गत कामाचे तास, उघडण्याचे आणि बं□ करण्याचे तास आणि □ुकाने आणि व्यावसायिक आस्थापनांमध्ये पसरलेल्या तरतु□ीं बद्□ल चर्चा करा.

5. ‘खाण’ या शब□ाची व्याख्या करा आणि खाण काय□ा, 1952 अंतर्गत वेतनासह रजा संबंधित तरतु□ींवर चर्चा करा

6.कंत्राटी कामगार (नियमन आणि निर्मूलन) काय□ा, 1970 अंतर्गत परवाना मिळविण्याची प्रक्रिया काय आहे.

7.बंधित कामगार प्रणाली (निर्मूलन) काय□ा, 1976 च्या ठळक वैशिष्ट्यांचे परीक्षण करा

8. टीप लिहा (कोणत्याही □ोन)

a. फॅक्टरीज ॲक्ट, 1948 अंतर्गत सर्जन प्रमाणित करणे.

b. कारखाना अधिनियम, 1948 अंतर्गत कल्याणकारी तरतु□ी.

बाल कामगार तांत्रिक सल्लागार समिती.